

STARÁME SA O NAŠICH NAJMEŇŠÍCH

Ako sa starať o dieťa so stómiou

Nikdy nestrácajte nádej

Každý rodič si želá, aby jeho dieťa bolo zdravé, plné sily a rozdávalo úsmev všade okolo seba. Nie vždy sa tak ale stane. Aj deti môžu ochorieť, utpieť úraz alebo mať iné trápenia. Nikdy v takýchto prípadoch nestrácajte nádej.

Aj keď je často veľmi ťažké si pripustiť, že je vaše dieťa choré, je dôležité s ním cítiť, pretože len tak môžete byť svojmu dieťaťu ešte bližšie a prečkať s ním liečbu aj obdobie uzdravovania.

Stómia je zásahom do tela dieťaťa. Žiadnym spôsobom však nespomaľuje jeho duševný ani fyzický vývoj. Stomické pomôcky sú v dnešnej dobe už na veľmi vysokej úrovni a umožňujú každému pacientovi plnohodnotný život bez obmedzenia. Profesionálne vyškolení lekári a zdravotné sestry sú pripravení oznámiť vám všetky informácie o stómii a pripravujú vás na to, ako sa starať o vaše dieťaťko ihneď po samotnej operácii.

ConvaTec patrí k najväčším výrobcom stomických pomôcok na svete. Od roku 1991 sa stará aj o ľudí so stómiou na Slovensku. A preto sme vytvorili aj túto brožúru, ktorá vám krok za krokom ukáže, ako sa o svoje dieťa so stómiou postarať, aby malo opäť úsmev na tvári a rovnako tak aj vy. Držíme vám päsť!

Čo je to stómia?

Slovo stoma pochádza z gréčtiny a znamená ústa, v prenesenom význame otvor, vyústenie alebo vývod. V našom prípade sa teda jedná o vývod čreva na brušnú stenu. Existujú tri typy stómie: vývod z hrubého čreva, tenkého čreva a močovodu. V stómii nie sú žiadne nervové zakončenia, takže nie je citlivá na bolesť.

Stómia môže byť vyvedená dočasne alebo natrvalo

To záleží na konkrétnom ochorení vášho dieťaťa. Detský chirurg alebo detská sestra vám vysvetlí, prečo je zákrok nevyhnutný a tiež v akej oblasti bude stómia vyvedená.

Po operácii nebude vaše dieťa schopné kontrolovať odchod stolice alebo moču, preto bude potrebné, aby nosilo stomické vrečko, ktoré je určené pre zachytenie všetkej stolice či moču.

Aké typy stómie existujú

1 Kolostómia

Ak má vaše dieťa kolostómiu, je tým myslený otvor na brušku, ktorým je chirurgicky vyvedená časť hrubého čreva. Stolica, ktorá potom z tohto otvoru vychádza, môže byť polotuhá až formovaná. Dôležitú úlohu tu hrajú baktérie, ktoré sa vyskytujú v hrubom čreve a spôsobujú zápach a plyny.

2 Ileostómia

Ileostómia je chirurgicky vytvorený otvor do tenkého čreva. Buď koniec, alebo slučka tenkého čreva je vyvedená na povrch bruška dieťaťa. Stolica tak odchádza práve týmto otvorom a môže byť buď pastovitá, alebo tekutá, podľa toho, v akej časti bruška je ileostómia vytvorená.

3 Urostómia

Chirurgicky vytvorený otvor pre odvod moču je možné vykonať takmer v ktorejkoľvek časti močového traktu. Na brušku sa vytvorí otvor, ktorým vychádza von moč voľne alebo zavedenou hadičkou.

To najdôležitejšie na začiatok

Ak máte pocit, že zdravotný stav vášho dieťaťa nie je v poriadku alebo vidíte, že dieťaťu nie je dobre, prípadne ho niečo bolí, nikdy neváhajte kontaktovať lekára.

- Dieťa sa správa neprirodzene – je spavé, odmieta jedlo, je smutné, nervózne, veľmi podráždené alebo nepretržite plače.
- Dieťa má vyššiu teplotu ako 38 °C.
- Dieťa zvracia a neudrží v žalúdku tekutiny.
- Má nafúknuté bruško alebo bolesti v brušku.
- Dieťa má silne páchnucu hnačku alebo krvavú, či veľmi silnú hnačku.
- Zo stómie vychádza len veľmi málo stolice alebo moču v posledných 3 až 4 hodinách.
- Zo stómie vychádza naopak veľké množstvo stolice.
- Farba stómie je modrá, fialová alebo čierna.
- Črevo vylieza von z bruška.
- V okolí stómie sa objavila vyrážka alebo sčervenanie, ktoré sa v priebehu 2 až 3 dní nelepší.

Najčastejšie otázky k detskej stómii

Ako stómia vyzerá?

Stómia býva červeno-ružovej farby, vlhká a tiež mäkká na dotyk. Pripomína povrch sliznice v ústach. Stómia môže mať guľatý, oválny alebo nepravidelný tvar. Na brušku môže byť plochá alebo vyčnievajúca nad úroveň bruška. Stómia je dobre prekrvená a niekedy môže pri výmene vrecka dochádzať k jej drobnému krvácaniu. Pri detských aktivitách tiež môže zmeniť farbu, napríklad ak sa dieťa preťahuje alebo kričí, môže stómia stratiť farbu. Ak však stómia sčernie, je gaštanová alebo tmavo hnedá, určite kontaktujte včas lekára. To platí aj v prípade, že nájdete v stolici vášho dieťaťa krv.

Môžeme sa stómie dotýkať?

Stómia neobsahuje žiadne nervové zakončenia a nie je teda bolestivá na dotyk. Dieťa má rovnaký pocit, ako keď sa dotknete jazykom vnútra tváre. Pozor však na obdobie po operácii, kedy môže byť bruško citlivé, pretože dochádza k hojeniu rany.

Môže stómia po operácii zmeniť tvar?

Stómia bude po operácii dosť opuchnutá, ale v priebehu niekoľkých týždňov sa jej veľkosť zmenší. Môže byť na úrovni kože bruška alebo môže vyčnievať nad ňu, ale môže byť tiež vtiahnutá pod úroveň okolitej kože. V prípade stómie, ktorá vyčnieva nad bruškom, je potrebné pravidelne kontrolovať jej zafarbenie. Je dôležité, aby nedošlo k jej poraneniu, ktoré môže byť spôsobené napríklad tesne ovinutými plienkami alebo páskom.

TIPY OD KOALY

Životnosť stomickej podložky alebo vrecka závisí od objemu stolice odchádzajúcej zo stómie. Aktivita stómie býva najmenšia pred kŕmením alebo hlavným jedlom, a v tomto čase je teda ideálne vymeniť pomôcku. Ak potrebujete vymeniť vrecko viackrát ako raz denne, kontaktujte svoju sestru, aby vám pomohla s riešením.

Výmena vrecka

Skôr ako vymeníte stomické vrecko.

- Pripravte si okolo seba všetky pomôcky.
- Pôvodné vrecko šetrne odstráňte pomocou odstraňovača Niltac™ (sprej alebo obrúsky) alebo ConvaCare®.
- Pokožku okolo stómie a zvyšky stolice umyte jemným mydlom bez obsahu olejov, prípadne len čistou vodou.
- Pred nalepením novej pomôcky musí byť koža v okolí stómie čistá a suchá. Pokožka by mala mať rovnakú farbu ako koža na iných častiach tela.
- Prezrite si farbu stómie, či je prirodzená.
- Ak v okolí stómie nájdete vyrážku alebo pupienky, kontaktujte svojho pediatra alebo svoju sestru.

Sprej Niltac
F91154
1 ks/mesačne

Obrúsky Niltac
F91155
90 ks/mesačne

Ako často by sme mali vyprázdňovať vrecko?

Ideálne je vyprázdniť vrecko, keď je naplnené do 1/3. Tým zabránite aj podtekaniu vrecka, ktoré môže byť spôsobené tým, že je vrecko plné a ťažké. U výpustných vreciek je dôležité, aby jeho výpusť bol dôkladne očistený pred opakovaným uzavretím, a nedochádzalo tak k znečisteniu odevu a zápachu. Obsah vrecka vyprázdňujte buď do plienky, priamo do toalety alebo môžete svoje dieťa posadiť na toaletu.

Po akom čase je potrebná výmena vrecka?

Jednodielne výpustné a urostomické vrecká sa odporúča meniť ich 1x za deň (24 hodín). U dvojdielnych systémov zostáva podložka na tele 2 – 3 dni a denne sa menia len vrecká.

Kedy si moje dieťa môže meniť vrecko samo?

Dôležitá je príprava. Nechajte nejaký čas svoje dieťa, aby vám pomáhalo s výmenou vrecka. Sami potom zistíte, kedy je dieťa pripravené na to, aby si vymieňalo vrecko samo. Dbajte na to, aby si vaše dieťa vždy po výmene alebo manipulácii s pomôckou umylo ruky mydlom a teplou vodou.

Ak vaše dieťa chodí do školy, nezabudnite sa uistiť, že učiteľka alebo zdravotník vedia, ako sa starať o stómiu. Dieťa by tiež malo mať so sebou vždy náhradné vrecko a oblečenie.

Môžem dieťa kúpať bez vrecka?

Dieťa môžete kúpať bez stomického vrecka aj s ním. Väčšina rodičov skôr uprednostňuje kúpanie s ním, pretože nikdy neviete, kedy bude stolica zo stómie odchádzať.

Ako môžem dieťa obliekať?

Dnešné moderné stomické pomôcky sú vytvárané tak, že nie sú viditeľné pod väčšinou odevov. Sú diskrétné a nevytvárajú ani žiadne nerovnosti. Preto sa pri voľbe odevov pre svoje dieťa nemusíte nijako obmedzovať. Stomické pomôcky je možné nosiť pod spodnou bielizňou alebo plienkami, ale aj na nich. Pri obliekaní dbajte na to, aby stómiu nič neškrtilo.

Čo spôsobuje podráždenie kože?

Často je podráždenie spôsobené močom alebo stolicou, ktorá podteká pod pomôckou a dostáva sa až na kožu. To sa môže stať, ak je vystrihnutý otvor v pomôčke príliš veľký – nebola zvolená správna veľkosť. Otvor v pomôčke by mal byť vystrihnutý čo najpresnejšie podľa veľkosti a tvaru stómie.

TM

TIPY OD KOALY

Majte na pamäti, že kožu v okolí stómie by ste nemali umývať klasickým mydlom, ale najlepšie obyčajnou čistou vodou.

Dieťa, stómia a jedlo

Musí mať moje dieťa špeciálnu diétu?

Ak váš lekár neurčí inak, je pravdepodobné, že vaše dieťa bude jesť jedlo, na ktoré je zvyknuté, bez väčšieho obmedzenia. Dôležité je jesť jedlo v menších porciách, v kratších intervaloch a tiež dbať na vyváženú stravu, ktorú je možné dobre stráviť. Spoločne so stravou je veľmi dôležité pravidelne piť.

Môže dôjsť k dehydratácii dieťaťa?

K dehydratácii dochádza, ak dieťa stratí veľa tekutín, ktoré nie sú nahradené novými tekutinami. K dehydratácii dochádza často pri chrípke, hnačke alebo vracaní.

V prípade, že sa u vášho dieťaťa objavia niektoré z týchto príznakov, kontaktujte lekára:

- Dieťa odmieta tekutiny.
- Dieťa nemočilo v priebehu posledných 4 až 6 hodín.
- Dieťa je menej aktívne než inokedy alebo je spavé.
- Moč dieťaťa je tmavo žltý.
- Ústa dieťaťa sú vyschnuté.
- Dieťa má zapadnuté oči.

Môžu niektoré potraviny ovplyvniť stolicu?

Mlieko, syry, jogurt alebo potraviny na báze sacharidov, ako sú cestoviny, ryža alebo zemiaky, chlieb, banány, môžu stolicu zahustiť. Kým čerstvé ovocie, zelené fazulky alebo vyprážené jedlá, čokoláda alebo korenené jedlá môžu spôsobiť redšiu stolicu. Červená repa a cukrovinky s červenou želatínou menia farbu stolice na červenú.

TIPY OD KOALY

Deti sú hravé a stomické vrecko býva vhodným predmetom na hranie, preto je ideálne obliekať deti do jednodielnych odevov, pri ktorých nie je pre dieťa jednoduché sa dostať do kontaktu s vreckom.

Čo je to blokáda čreva?

Blokáda čreva vzniká, keď sa potrava zle trávi. Tým dochádza k jej hromadeniu v črevách. Preto je dôležité, aby diéta potraviny vždy dobre požulo a pilo pri tom veľa tekutín.

Medzi potraviny, ktoré môžu vyvolať blokádu čriev, patrí kukurica, popcorn, zeler, sušené ovocie, citrusy, semienka a orechy, šupky ovocia, hrášok a tiež údeniny, ktoré majú šupku. Ak sa u vášho dieťaťa objaví niektorý z uvedených príznakov, neváhajte kontaktovať svojho lekára:

- Bolesť brucha alebo krčie.
- Zväčšenie objemu bruška alebo opuch stómie.
- Väčšie množstvo vodnatej stolice, často tiež páchnucej.
- Žiadna alebo veľmi málo stolice v posledných 4 hodinách.
- Dieťa zvracia alebo má nevoľnosť.
- Dieťa neprijíma potravu ani nápoje.
- Dieťa je podráždené, nespráva sa ako obvykle.

Čo spôsobuje plynatosť?

Plynatosť je spôsobená prehĺtaním vzduchu, napríklad pri plači, cmúľaní cumlíka, pití slamkou alebo požívaním niektorých potravín ako je kapusta, kel, fazuľa, kaleráb alebo sytené nápoje. Plyn spôsobujú, že vrečko môže zväčšovať svoj objem a môže tiež dôjsť k jeho odlepeniu. Preto je dôležité plyn z vreciek vypúšťať. Vrecká, ktoré sú opatrené filtrom, napomáhajú k uvoľňovaniu plynov a navyše minimalizujú zápach.

Ako si poradiť s hnačkou?

Ak sa naučíte poznať rytmus odchodu stolice vášho dieťaťa, pomôže vám to v prípade hnačky. Ak máte podozrenie na hnačku, obráťte sa na svojho detského lekára. Diagnózu hnačky uľahčia informácie o tom, ako často vrečko vyprázdňujete.

Keďže hnačka spôsobuje dehydratáciu, bude sa vás tiež lekár pýtať otázky, ktoré stanovujú diagnózu dehydratácie – kolkokrát meníte mokрую plienku, aké je množstvo moču, či nemá dieťa suché pery a kruhy pod očami. Vždy je dôležité zabezpečiť dieťaťu dostatok tekutín.

Niekoľko dôležitých rád na záver

Vždy pri sebe majte kontakt na vašu sestru, objednávacie číslo stomickej pomôcky a kontakt na bezplatnú StomaLinku **0800 800 111**.

Nezabudnite mať v aute alebo v taške s plienkami náhradné stomické pomôcky a tiež náhradné oblečenie pre vaše dieťa.

Kvalitné pomôcky pre plnohodnotný život bez starostí

Little Ones™

ConvaTec Little Ones™ je profesionálna rada detských pomôcok, ktorá bola vytvorená špičkovými odborníkmi z oblasti detskej chirurgie špecializovanej na stómiu.

ConvaTec Little Ones™ sú navrhnuté tak, aby sa dokonale prispôbili aj tomu najmenšiemu detskému brušku. Špeciálne materiály zaisťujú bezpečne prilnutie pomôcky na koži. Vďaka mäkku zváraným koncom jednotlivých vrecúšok poskytujú výnimočné pohodlie pre každé dieťa.

Viac informácií nájdete na stránke www.convatec.sk

The screenshot shows the ConvaTec website interface. At the top, there is a navigation bar with the ConvaTec logo, a search icon, and links for 'Výber krajiny', 'Kontaktujte nás', and 'vstlať'. Below this is a secondary navigation bar with links for 'Starestivosť o stómiu', 'Hejenie rán', 'Kontinencia a kritická starestivosť', 'O nás', 'Kontaktujte nás', and 'Blog'. A main banner features a photograph of two women in a clinical setting, with the text 'Pracujeme na tom, aby sme zlepšili životy ľudí.' Below the banner, there are three highlighted articles or products: 1. 'Najcennejšie 4 rady pre život so stómiou' (Most valuable 4 tips for life with a stoma), dated 25.03.2023. 2. 'Získajte časopis RADIM zdarma' (Get the RADIM magazine for free), featuring a man's face. 3. 'TVARUJTE Tvarovateľná technológia™' (Shape - Mouldable technology™), with the text 'Požiadajte si o bezplatnú vzorku produktov na stómiu' (Request a free sample of stoma products).

Jednodielný detský stomický systém pre novorodencov do 4,5 kg Esteem®

Little Ones™

- Vďaka unikátnej prírodnej hojivej hmote Stomahesive® vrecká veľmi dobre držia a sú šetrné k detskej pokožke.
- Výpusť InvisiClose® poskytuje dvojité ochranné zabezpečenie a umožňuje ľahké vypúšťanie.
- Vrecká sú na jednej strane priehľadné, čo umožňuje kontrolu stolice. Navyše sú mäkké a deťom tak poskytujú dokonalé pohodlie.
- Možnosť vystrihnutia otvoru s priemerom O – 23 mm.

NOVINKA

ŠÚKL kód	názov	veľkosť	kusov v bal.
Jednodielný detský stomický systém pre novorodencov do 4,5 kg Esteem®			
F1521A	priehľadné, výpustné vrecko	O – 23 mm	10 ks

Jednodielný detský stomický systém Stomadress®

Priehľadné výpustné vrecko

- Výpustné vrecko je celé priehľadné.
- Výpusť sa uzatvára mäkkým prúžkom, ktorý však zaistí bezpečné uzatvorenie vrecka.
- Možnosť vystrihnutia otvoru s priemerom 8 – 50 mm.

Priehľadné urostomické vrecko

- Je určené pre deti, ktorým zo stómie odchádza moč.
- Vrecko je celé priehľadné, takže možno dobre sledovať farbu i množstvo moču.
- Vrecko je uzavreté plastovou výpusťou.
- Dráždenie pokožky zabraňuje chlopňa, ktorá udržuje moč v spodnej časti vrecka a bráni jej návratu ku stómii.
- Možnosť vystrihnutia otvoru s priemerom 8 – 25 mm.

ŠÚKL kód	názov	veľkosť	kusov v bal.
Jednodielný detský stomický systém Stomadress®			
F41302	priehľadné, výpustné vrecko	8 – 50 mm	15 ks

ŠÚKL kód	názov	veľkosť	kusov v bal.
Jednodielný detský stomický systém Stomadress®			
F41303	priehľadné, urostomické vrecko	8 – 25 mm	15 ks

Všetky vyššie uvedené produkty môže predpísať chirurg, gastrochirurg, gastroenterológ, onkológ a urológ. Odporúčanie indikujúceho odborného lekára pre predpis zdravotníckych pomôcok skupiny F je možno použiť najviac dvanásť mesiacov okrem diagnostikovanej trvalej a nezvratnej stómie, kedy sa ďalšie odporúčanie odborného lekára už nevyžaduje. **Množstvomý limit na mesiac je podľa potreby. Všetky uvedené produkty sú plne hradené všetkými zdravotnými poisťovňami.**

Postaráme sa o vaše dieťa na každom kroku

Nebojte sa požiadať si o to, čo naozaj potrebujete pre starostlivosť o svoje dieťa, aby ste mohli spoločne žiť spokojný život. Ponúkame vám poradenstvo a podporu prostredníctvom služieb, ktoré poskytujeme, aby sme všetkým stomikom uľahčili a skvalitnili život so stómiou. Popri ponúkaných stomických pomôckach vysokej kvality a profesionálnej starostlivosti, to považujeme za to najdôležitejšie, čo ľudia so stómiou potrebujú.

Bezplatná StomaLinka

Zavolajte do zákazníckeho centra Radim klub na bezplatnú linku **0800 800 111** a špecialistky na zákazníckom centre vám odpovedia na vaše otázky počas pracovných dní od 8.00 do 16.30 h.

me+ poradňa

Poradňa pre každého, kto sa potrebuje individuálne poradiť o stomických pomôckach, o ich použití, dostupnosti a opýtať sa všetko, čo vás zaujíma z oblasti starostlivosti o stómiu v súvislosti s pomôckami. *Viac informácií si prečítajte na zadnej strane tejto brožúry.*

ConvaTec na internete – www.convatec.sk

Aktuálne informácie o organizovaných akciách pre stomikov, prehľad sortimentu stomických pomôcok a produktov na vlhké hojenie rán ConvaTec, ukážky z časopisu RADIM, informácie o priebehu dlhodobých programov uskutočňovaných spoločnosťou ConvaTec a ešte viac sa dozviete na internetovej adrese www.convatec.sk a na sociálnych sieťach Facebook a Instagram.

@convatecslovensko

Časopis **Radim**

Pošlite nám vyplnenú prihlášku do zákazníckeho centra Radim klub a dvakrát ročne budete od nás zadarmo dostávať diskrétno zabalený časopis pre stomikov – časopis RADIM. V časopise RADIM nájdete cenné rady z oblasti ošetrovania stómii, informácie o pomôckach a ďalšie novinky a zaujímavosti zo života stomikov.

Chceme k vám byť bližšie | Zastavte sa u nás osobne**Návštíviť nás môžete bez objednania:**

Pondelok: 13.00 – 15.00 hod.

Streda: 10.00 – 12.00 hod.

Piatok: 13.00 – 15.00 hod.

**Zákaznícke centrum ConvaTec
Unomedical, s. r. o.**Štúrova 71/A
949 01 Nitra **ConvaTec****RADIM KLUB**

zákaznícke centrum ConvaTec

starostlivosť

odpoveď

podpora

spolíkennosť

Radim klub

0800 800 111

www.convatec.sk

Zákaznícke centrum ConvaTec, Unomedical, s.r.o.
Štúrova 71/A, 949 01 Nitra, tel.: 037/77 64 931
alebo nám napíšte email na stomalinka@convatec.com
www.convatec.sk

Radim klub
bezplatná StomaLinka
0800 800 111

@convatecslovensko